

# UČEBNÉ OSNOVY

**Predmet:**           **Občianska náuka**  
                          **8. ročník (ISCED 2)**

## **Charakteristika predmetu:**

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti. Výchova a vzdelávanie v predmete smeruje k vytváraniu kľúčových kompetencií tým, že žiakov vedie k:

- utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí,
- realistickému sebapoznávaniu a sebahodnoteniu,
- osvojovaniu noriem spoločenského správania a občianskeho spolužitia,
- zvládnutiu bežných situácií v osobnom i občianskom živote,
- nachádzaniu vlastného miesta a roly v spoločnosti,
- pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenských skupín,
- získavaní orientácie v aktuálnom verejnom živote Slovenskej republiky i vo svete,
- pochopeniu podstaty demokracie, práv a povinností občanov, rozpoznávaní protiprávneho konania a uvedomení si jeho dôsledkov,
- kultivovanému vyjadrovaniu vlastných myšlienok, názorov, postojov a ich obhajovaniu,
- úcte k vlastnému národu i k iným národom a národnostiam,
- pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenských skupín,
- budovaniu kladného vzťahu ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám,
- vytváraniu schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru.

### Počet hodín v ŠVP a ŠkVP

|                          |           |
|--------------------------|-----------|
| <b>Ročník</b>            | <b>8.</b> |
| <b>Počet hodín v ŠVP</b> | <b>1</b>  |
| <b>Spolu</b>             | <b>1</b>  |

### Ciele predmetu:

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií tým, že vedie žiaka k: □ podpore vedomia jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti, utváraní vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí, realistickému sebapoznávaniu a seba hodnoteniu, akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí, aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti, uvedomovaniu si práv a povinností, rešpektovaniu základných princípov demokracie a tolerance, vytváraní pozitívnych vzťahov k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy, rozpoznávaní stereotypných názorov na postavenie muža a ženy, získaniu základných vedomostí o ekonomickom fungovaní spoločnosti, uplatňovaní vhodných komunikačných prostriedkov k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv, vytváraní schopnosti využívať ako zdroj informácií rôzne verbálne a neverbálne texty spoločenského a spoločenskovedného charakteru, rešpektovaniu a uplatňovaní mravných princípov a pravidiel spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa a dôsledky

### Obsah predmetu:

8.roč. Sociálne vzťahy v spoločnosti/ 11 h /  
Občiansky život ako proces formovania demokracie / 22 h /  
Projekt – Princíp uplatňovanie demokracie v obecnej samospráve

### Kľúčové kompetencie:

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií:

- **sociálnych a personálnych**

- viesť žiakov k efektívnej spolupráci v skupine, pozitívne ovplyvňovať kvalitu spoločnej práce,
- motivovať žiakov k diskusii v skupine,
- viesť žiakov prostredníctvom spoločných prezentácií, rozborov a hodnotenia práce k sebahodnoteniu ústneho a písomného prejavu a ďalších aktivít,
- viesť žiakov k utváraniu vedomia vlastnej identity a identity druhých ľudí, k realistickému sebazpoznávaniu a sebahodnoteniu, k akceptovaniu vlastnej osobnosti a osobnosti druhých ľudí,
- viesť žiakov k pozitívnej predstave o sebe samom, poznať a využívať silné stránky svojej osobnosti,
- kriticky hodnotiť svoje nedostatky, počítať s nimi pri výbere povolania,

- **spoločenských a občianskych**

- oboznámiť žiakov s ich právami a povinnosťami vo všetkých oblastiach spoločenského života,
- naučiť žiakov kultivovane obhajovať svoje práva v rôznych životných situáciách,
- dôslednou a systematickou kontrolou zadávaných úloh navodzovať situácie k získaniu vedomia zodpovednosti za včasné plnenie zadávaných úloh a zodpovednosti za vlastnú prácu,
- pripravovať pre žiakov úlohy, na ktorých sa učia poznávať legislatívu a všeobecné morálne zákony a dodržiavať ich,
- motivovať žiakov sledovať aktuálne dianie v živote spoločnosti doma a vo svete a dokázať k nemu zaujať stanovisko,

- **pracovných**

- na konkrétnych situáciách naučiť žiakov dodržiavať pravidlá práce a správania sa,
- naučiť žiakov využívať vedomosti v záujme vlastného rozvoja aj svojej prípravy na budúce povolanie,
- naučiť žiakov získať si podklady pre dôležité rozhodnutia v rôznych oblastiach spoločenského života,

- **riešiť problémy**

- zadávať problémové otázky a úlohy, ktoré žiaci samostatne riešia a prichádzajú k vlastným záverom a riešeniam,
- viesť žiakov ku kritickému mysleniu, využívaniu logického myslenia,
- viesť žiakov k tvorivému riešeniu úloh, ktoré dokážu prezentovať a obhajovať,
- viesť žiakov ku spolupráci pri riešení problémov a úloh v skupine,
- pripravovať žiakov na prípadný neúspech, naučiť ich vytrvalo hľadať ďalšie možnosti uplatnenia,

- **komunikačným**

- naučiť žiakov počúvať druhých ľudí, vnímať neverbálnu komunikáciu,
- naučiť žiakov kultivovane sa vyjadrovať
- rozvíjať komunikačné schopnosti riadenou diskusiou k učivu, ktoré má súvislosti s aktuálnymi problémami a dianím,
- vhodnými učebnými aktivitami viesť žiakov k presnému a výstižnému vyjadrovaniu sa
- vhodnými príkladmi a úlohami učiť žiakov klásť jasné a zrozumiteľné otázky,

- vytvárať problémové situácie, pri ktorých žiak v spolupráci s ostatnými vyhľadáva informácie, triedi ich a spracováva,
- **v oblasti informačných a komunikačných technológií**
  - viesť žiakov k efektívnemu využívaniu informačno-komunikačnej technológie pri tvorivých aktivitách,
  - viesť žiakov, aby nadobudli schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získať a spracovávať informácie a používať pri prezentácii.
- **k celoživotnému učeniu sa**
  - viesť žiakov k uvedomeniu si významu celoživotného vzdelávania v súčasnej spoločnosti,
  - naučiť žiakov samostatne vyhľadávať a triediť informácie z rôznych oblastí spoločenského života,
  - na vhodne zvolených ukážkach viesť žiakov k formulovaniu vlastných záverov, pri ktorých uplatnia teoretické znalosti a naučia sa obhájiť vlastné stanoviská,
  - zadávať žiakom na spracovanie a riešenie úlohy, ktoré žiaci riešia samostatne alebo v skupinách, výsledky svojej práce prezentujú a získané informácie prepájajú do širších celkov, hľadajú medzi nimi súvislosti a vyvodzujú z nich závery.

### **Organizačné formy, metódy a postupy práce:**

- Pri vyučovaní tohto predmetu je potrebné vytvoriť pre žiakov dostatočný priestor na tvorivý prístup k riešeniu problémov, podporovať kritické myslenie a schopnosť samostatnej práce. Dôležité je, aby sa zabezpečil dostatočný priestor na nácvik zručností a aplikáciu získaných poznatkov.
- Učiteľ pri výbere metód volí také metódy a formy práce, ktoré podnecujú aktivitu žiakov a okrem vedomostí rozvíjajú zručnosti a postoje žiakov. Okrem klasických metód využíva aktivizujúce metódy, ako inscenačnú metódu, situačnú metódu, brainstorming, riešenie problémových úloh, prácu s informačnými zdrojmi, najmä s internetom.
- Tento predmet priamo vyžaduje aj iné formy vyučovania, ako sú napr. besedy s odborníkmi, návšteva na úrade a podobne.

| Názov<br>tematického<br>celku                | Počet<br>hodín | Stratégia vyučovania v ôsmom ročníku                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                       |
|----------------------------------------------|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                              |                | Prierezové<br>témy                                                                                          | Obsahový štandard<br>-<br>základný obsah                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Výstup<br>-<br>výkonový štandard                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Metódy                                                                                                                                                                                   | Formy<br>práce                                                                                                        |
| <i>Sociálne<br/>vzťahy<br/>v spoločnosti</i> | 11             | Multikultúrna<br>vých.,<br>Regionálna<br>výchova a<br>tradičná<br>ľudová<br>kultúra,<br>Mediálna<br>výchova | Spoločnosť, človek, vývoj<br>človeka, spoločnosti,<br>charakteristika spoločnosti,<br>komunita<br>Štruktúra spoločnosti,<br>vzťahy v spoločnosti, typy<br>štruktúr spoločnosti<br>Veľké spoločenské<br>skupiny, vrstvy, triedy,<br>kastý, stavy<br>Sociálne zmeny, príčiny<br>sociálnych zmien<br>Prirodzený pohyb,<br>migrácia obyvateľstva,<br>príčiny, prejavy, dôsledky<br>migrácie<br>Štruktúra obyvateľstva,<br>rasy ,<br>národy, národnosti. etnické<br>skupiny, jazyky<br>Náboženstvá na Zemi,<br>funkcia náboženstiev<br>v spoločnosti , náboženské<br>organizácie<br>Kultúra, multikultúrnosť<br>Príčiny a dôsledky vojen, | Vie použiť informácie z DEJ o vzniku<br>a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka.<br>Pozná základné znaky ľudskej<br>spoločnosti. Rozlišuje medzi vidieckou<br>a mestkou komunitou<br>Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na<br>jednotlivé typy štruktúr. Vníma seba ako<br>súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti<br>Pozná základné rozvrstvenie ľudskej<br>spoločnosti, odlíšiť veľké spoločnosti od<br>malých, význam príslušnosti k sociálnej<br>skupine pre život jednotlivca<br>Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien,<br>pozná ich hlavné príčiny<br>Pozná súvislosti medzi sociálnymi<br>zmenami a migráciou obyvateľstva, vie<br>vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie<br>Vie sa orientovať v národnom<br>a etnickom zložení obyvateľstva, vie<br>vymenovať rasy a ich znaky<br>Pozná hlavné náboženstvá, vie odlíšiť<br>sekty od cirkevných organizácií, je<br>tolerantný voči náboženstvám iných<br>ľudí | Práca<br>s učebnicou,<br>riadený<br>rozhovor, sit<br>uačná, besed<br>a, demonštra<br>čná, rozpráv<br>anie, brainst<br>orming, prob<br>lémové<br>vyučovanie,<br>samostatná<br>práca, opis | Vyučovaci<br>a<br>hodina, exk<br>urzia, skupi<br>nové<br>vyučovanie<br>, vyučovaci<br>a jednotka<br>s využitím<br>IKT |

|                                                                |    |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                   |                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                |    |                                                                                                                                         | <p>diktátorské režimy, terorizmus-jeho príčiny a dôsledky a vplyv na spoločnosť</p> <p>Občan, občianstvo, štát</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p>Chápe kultúru ako výsledok činnosti, ľudskej spoločnosti, chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť, vie prejavovať hrdosť na svoje kultúrne hodnoty</p> <p>Pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými skupinami, pozná príčiny a dôsledky vzniku vojen a terorizmu</p> <p>Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom, pozná vznik a vývoj občianstva vie vymenovať znaky štátu prospešné pre občana</p>                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                   |                                                                                     |
| <p><i>Občiansky život ako proces formovania demokracie</i></p> | 22 | <p>Multikultúrna vých., Regionálna vých. a tradičná ľudová kultúra, mediálna výchova, ochrana života a zdravia, finančná gramotnosť</p> | <p>Občania v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti</p> <p>Prvé štáty na svete, Aténska demokracia, Rímska republika, štát, znaky štátu</p> <p>Znaky právneho štátu, , občan a právny štát</p> <p>Ústava SR-základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula, 2. hlava Ústavy SR</p> <p>Štátna moc, zložky štátnej moci, zákonodárna moc</p> <p>Výkonná moc, prezident,</p> | <p>Pozná korene občianskej spoločnosti, vie porovnať postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike</p> <p>Vie použiť informácie z DEJ o vzniku štátov, vysvetliť pojem štát, vymenovať základné znaky štátu</p> <p>Vie vymenovať znaky právneho štátu, vie rozlíšiť či ide o právny štát</p> <p>Chápe význam Ústavy pre riadenie štátu, pozná jej obsah, vie vymenovať orgány štátnej moci</p> <p>Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc, vymenovať orgány štátnej moci, úlohy parlamentu</p> <p>Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte, pozná základné právomoci prezidenta, význam súdov</p> | <p>Riadený rozhovor,práca s učebnicou, brainstorming,situačná, samostatná práca,výskumná,rozprávanie,práca s dokumentmi,problémové vyučovanie</p> | <p>Vyučovacia hodina,exkurzia,skupinová práca,,vyučovacia jednotka v učebni IKT</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  | <p>súdna moc</p> <p>Dejiny demokracie, priama a nepriama demokracia</p> <p>Princípy demokracie</p> <p>Občianska spoločnosť a demokratický štát</p> <p>Volebné právo, volebné princípy, slobodné a čestné voľby, voľby v demokracii</p> <p>Parlamentné, komunálne voľby</p> <p>Štátna správa, samospráva</p> <p>Základné ľudské práva a slobody, občianske práva a povinnosti</p> <p>Dokumenty ľudských práv, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o ľudských právach</p> <p>Práva detí, Deklarácia práv dieťaťa, Dohovor o právach dieťaťa</p> <p>Práva, zodpovednosť, povinnosť</p> <p>Záujmové aktivity občanov, občianske združenia, mimovládne organizácie</p> <p>Dobrovoľnícka, charitatívna činnosť</p> <p>Triedny žiacky a školský parlament</p> | <p>Vie vysvetliť význam slova demokracia, pozná korene demokracie, vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu</p> <p>Vie vymenovať princípy demokracie, posúdiť stav demokracie v krajine</p> <p>Vie ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu, rozumie pojmu politická pluralita</p> <p>Vie vysvetliť čo znamená všeobecné, rovné volebné právo, vie vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti</p> <p>Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami</p> <p>Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov, pozná starostu svojej obce, zaujíma sa o činnosť OZ</p> <p>Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody, vie vyhľadať v Ústave SR jednotlivé skupiny práv</p> <p>Pozná základné dokumenty ľudských práv, inštitúcie ochraňujúce ľudské práva</p> <p>Pozná svoje práva, vie kam sa má obrátiť pri ich porušovaní</p> <p>Chápe spätosť práv a povinností, zodpovednosť voči právam ostatných</p> <p>Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR</p> <p>Chápe podstatu dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti, zaujíma sa</p> |  |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |  |  |                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|--|--|--|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  |  |  | Obvodný žiacky parlament<br>Získavať zručnosti občianskeho života | o možnosti pomáhať ako dobrovoľník,<br>organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú<br>Pozná funkcie a právomoci oboch parlamentov, zaujíma sa o ich činnosť,<br>aktívne spolupracuje, pozná meno predsedu školského parlamentu<br>Pozná fungovanie obvodného žiackeho parlamentu, vie kto zastupuje školský žiacky parlament v obvodnom<br>Pozná mená členov OZ |  |  |
|--|--|--|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

### Učebné zdroje:

- z rôznych zdrojov – textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok
- z populárnovedeckej literatúry a historickej beletrie, encyklopédií

### Hodnotenie a klasifikácia predmetu:

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať priebežné a celkové hodnotenie :

Priebežné hodnotenie sa bude uskutočňovať pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter, učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú a fyzickú disponovanosť,. Celkové hodnotenie žiaka v predmete sa bude uskutočňovať na konci prvého a druhého polroka v školskom roku. Má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi.

Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať, správanie sa žiaka podľa školského poriadku a angažovanosť na práci a reprezentácii školy, celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, zákonitosti a vzťahov, kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované rozumové a motorické činnosti, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri výklade spoločenských javov a zákonitostí, ako aj pri riešení praktických úloh v každodennom živote, schopnosť využívať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim, výstižnosť a jazyková správnosť ústneho prejavu, schopnosť zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko, kooperatívne riešiť problémy, kvalita výsledkov činnosti schopnosť samostatnej práce, schopnosť učiť sa učiť a schopnosť spolupráce.

Podklady na hodnotenie výchovno – vyučovacích výsledkov získa učiteľ najmä týmito formami a prostriedkami :

- sústavne diagnostické pozorovanie žiaka
- sústavne sledovanie výkonu žiaka a jeho prípravy na vyučovanie
- ústnym skúšaním

Žiak bude ústne skúšaný najmenej 2 x v hodnotiacom období, vytvorí minimálne jeden projekt.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Pri ústnom skúšaní učiteľ oznámi výsledok ihneď.

Podkladom pre hodnotenie vyučovacieho predmetu budú : známka za ústnu odpoveď, projekt.

Výchovno- vzdelávacie výsledky žiaka sa v tomto predmete klasifikujú podľa nasledovných kritérií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda požadované poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti presne a úplne a rozumie vzťahom medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo aplikuje osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie jasne a pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Žiak je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí ojedinelé medzery a rozumie vzťahom medzi nimi. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností prejavuje nepresnosti, tie však vie s pomocou učiteľa korigovať. Samostatne alebo na základe menších podnetov učiteľa aplikuje svoje poznatky zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav má menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, len s menšími nepresnosťami. K požadovaným záležitostiam vie zaujať postoj a vyjadriť svoje stanovisko. Je schopný pracovať samostatne aj v skupine.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí menšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácií osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Závažnejšie nepresnosti a chyby dokáže s pomocou učiteľa korigovať. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. K požadovaným záležitostiam vie menej pohotovo zaujať postoj a vyjadriť vlastné stanovisko. Je schopný pod dohľadom pedagóga samostatne pracovať. Má priemerne rozvinuté zručnosti práce v skupine.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, definícií a zákonitostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností, ako aj pri aplikácií osvojených poznatkov a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa závažných chýb. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyba dokáže s pomocou učiteľa opraviť. K požadovaným záležitostiam nevie pohotovo zaujať postoj a s problémami vyjadruje vlastné stanovisko. Pri samostatnom štúdiu má vážne problémy. Nemá dostatočne rozvinuté zručnosti spolupráce.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si požadované poznatky, fakty, definície a zákonitosti neosvojil. Trvale má závažné nedostatky vo vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností. Nie je schopný riešiť teoretické a praktické úlohy kvôli chýbajúcim vedomostiam a zručnostiam. Jeho písomná a ústny prejav je nevyhovujúci. K požadovaným záležitostiam nevie zaujať postoj a nie schopný vyjadriť vlastné stanovisko. Nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa. Nezapája sa do práce v skupine.

### **Požadovaný výstup žiakov z Občianskej náuky je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach:**

kultúrna gramotnosť  
mediálna gramotnosť  
globálne vzdelávanie

- spoznávanie kultúrneho života našich predkov, vedieť porovnať prínos kultúry našich predkov súčasnej kultúre
- pracovať s IKT, vedieť vyhľadávať potrebné poznatky na internete, dennej tlači
- vedieť pracovať a vyhľadávať poznatky v Encyklopédiách, literárnych dielach, odbornej literatúre, viesť rozhovor s poslancom OZ

### **Začlenenie prierezových tém**

| Prierezová téma                              | Vzdelávacie stratégie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Multikultúrna výchova                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjať u žiakov poznanie rozličných tradičných aj nových kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu</li> <li>- uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu a vedieť ju porovnávať so špecifikami iných kultúr</li> <li>- rozvíjať žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr</li> <li>- rozvíjať u žiakov poznanie odevnej kultúry rozličných kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu</li> <li>- mať schopnosť porovnávať spôsoby odievania rôznych kultúr, uvedomovať si kultúru odievania svojho národa a vedieť akceptovať iné, odlišné kultúry odievania</li> </ul>               |
| Mediálna výchova                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- učiť žiakov, ako zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať médiá a ich produkty</li> <li>- naučiť žiakov schopnosti samostatne vyjadriť svoj názor na informácie z médií</li> <li>- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o odevnom dizajne, o módnych prehliadkach, o manekýnkach</li> <li>- naučiť žiakov vyjadriť svoj názor na informácie z médií, nedať sa ovplyvniť módnymi výkrikmi v odievaní</li> </ul>                                                                                                                                                                                                            |
| Ochrana života a zdravia                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a vnímaniu estetických hodnôt prostredia</li> <li>- dodávaním potrebných informácií o odevnom dizajne a jeho doplnkoch vypestovať cit k estetizácii seba a svojho prostredia formou besied, aktívnych tvorivých hodín</li> <li>- beseda s odborníkom o správnej životospráve, životnom štýle, preventívnych ochoreniach</li> <li>- pozorovanie, návšteva zdravotného strediska, lekárne</li> </ul>                                                                                                                                                                                                             |
| Osobnostný a sociálny rozvoj                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať im základy pre plnohodnotný a zodpovedný život</li> <li>- rozvíjať tvorivý prístup k vlastným činnostiam, otvorenosť k experimentovaniu</li> <li>- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, za osobný život a seba vzdelávanie</li> <li>- rozvíjať u žiakov schopnosť prevziať zodpovednosť za svoj prístup k obliekaniu, k doplnkom, nesnažiť sa obliekať len podľa toho, čo „letí“, ale vytvoriť si vlastný štýl obliekania</li> <li>- rozvíjať tým u žiakov sebadôveru, sebaúctu, dôveru k hodnotám, zodpovednosť za svoje konanie</li> </ul> |
| Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra | <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozhovor, beseda, výklad, projektová činnosť, pozorovanie, vychádzka, exkurzia, návšteva výstavy, múzea, kostolov</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- zviditeľnenie školy v regióne a v tlači</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Dopravná výchova                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- prednáška príslušníkov obecnej polície</li> <li>- návšteva dopravného ihriska spojená s prednáškou o dopravných predpisoch</li> <li>- vychádzka do obce spojená s využitím získaných zručností v praktickom živote</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Tvorba projektu a prezentačné zručnosti | <ul style="list-style-type: none"> <li>- prehliadka knižnice a zhromažďovanie materiálov</li> <li>- práca s odbornou literatúrou a ecyklopédiami</li> <li>- osvojenie si formy a obsahu projektu, prezentácia a obhajoba, kolektívne posudzovanie prác</li> <li>- výstava prác</li> <li>- využitie poznatkov na jednotlivých predmetoch, využitie v medzipredmetových vzťahoch</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Finančná gramotnosť                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- mať schopnosť posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb</li> <li>- naučiť sa chápať funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb</li> <li>- vedieť popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným človekom, vedieť uviesť príklady prínosov finančnej zodpovednosti a strát spôsobených finančnou nezodpovednosťou</li> <li>- naučiť sa porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny</li> <li>- vedieť vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu</li> <li>- poznať riziká, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti</li> <li>- prednáška odborníka z bankového sektoru</li> <li>- beseda, diskusia s odborníkom o poistení, úveroch</li> </ul> |